

Dosarul nr. 3ra-254/22
2-20026167-01-3ra-02032022

Prima instanță: Judecătoria Drochia sediul central (jud. I. Rusu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, D. Stănilă, D. Corolevschi)

ÎNCHEIERE

4 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Iurie Grecu

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a lui Iurie Grecu împotriva primarului satului Ciuciulea raionul Glodeni, secretarului interimar al Consiliului local Vera Boghiu și Primăriei satului Ciuciulea raionul Glodeni cu privire la constatarea nulității răspunsului, recunoașterea dreptului vătămat la informație, sancționarea pârâților potrivit art. 24 din Legea cu privire la accesul la informație și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei din 27 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost casată integral hotărârea din 19 octombrie 2020 a Judecătoriei Drochia sediul central și emisă o nouă decizie

constată:

La 24 februarie 2020, Iurie Grecu a depus cerere de chemare în judecată împotriva primarului satului Ciuciulea raionul Glodeni, secretarului interimar al Consiliului local Vera Boghiu și Primăriei satului Ciuciulea raionul Glodeni cu privire la constatarea nulității răspunsului, recunoașterea dreptului vătămat la informație, sancționarea pârâților potrivit art. 24 din Legea cu privire la accesul la informație și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 7 februarie 2020, a depus cerere către primarul satului Ciuciulea raionul Glodeni, Ilie Calistru, înregistrată cu nr. 28, prin care a solicitat să fie informat câți lei publici din bugetul local al Primăriei satului Ciuciulea raionul Glodeni au fost cheltuiți pentru renovarea porțiunii de trotuar de la Primăria satului Ciuciulea raionul Glodeni până la Piața agricolă din sat.

Astfel, la 12 februarie 2020, a recepționat răspunsul nr. 76 eliberat de primarul satului Ciuciulea raionul Glodeni, Ilie Calistru și secretarul interimar al Consiliului

local Ciuciulea raionul Glodeni, Vera Boghiu, însă nu este de acord cu acest răspuns, deoarece nu se regăsește informația solicitată.

Totodată, a considerat că răspunsul recepționat este lovit de nulitate, deoarece nu corespunde după formă și conținut legislației în vigoare, iar pârâții eronat au interpretat prevederile legislației în vigoare la emiterea răspunsului.

Referitor la pretenția privind repararea prejudiciului moral a indicat că prin acțiunile și inacțiunile pârâților i-a fost îngădit dreptul la informațiile de interes public, astfel pricinuindu-i suferințe morale, totodată fiindu-i lezată onoarea și demnitatea de cetățean al Republicii Moldova, care beneficiază de drepturile garantate de Constituția Republicii Moldova și alte legi.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 1 alin. (3), 15, 34 alin. (1)-(2) din Constituția Republicii Moldova, art. 2 lit. b), 5 alin. (2) lit. a), b), c), 10 alin. (3), 11 alin. (1), 21 alin. (1), (3) lit. e), 23 alin. (1)-(2) din Legea cu privire la accesul la informație, art. 3, 9 alin. (1), 17, 18, 20, 21 alin. (1), 39 alin. (2), 189 alin. (1) și (2), 211 alin. (1) lit. a), b), c), d), e), f), 212 alin. (1) lit. a) Cod administrativ.

A solicitat constatarea nulității răspunsului nr. 76 din 12 februarie 2020, recunoașterea dreptului vătămat la informație, sancționarea pârâților potrivit art. 24 din Legea cu privire la accesul la informație, repararea în mod solidar a prejudiciului moral cauzat în mărime de 3 000 de lei.

Prin hotărârea din 19 octombrie 2020 a Judecătoriei Drochia sediul central, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată în instanța de contencios administrativ a lui Iurie Grecu.

La 10 noiembrie 2020, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Iurie Grecu a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 11 noiembrie 2020, cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a fost prezentată motivarea apelului.

Prin decizia din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost casată integral hotărârea din 19 octombrie 2020 a Judecătoriei Drochia sediul central și emisă o nouă decizie, prin care a fost declarată inadmisibilă acțiunea înaintată de Iurie Grecu.

Prin decizia din 7 iulie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul depus de Iurie Grecu, casată decizia din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 27 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost casată integral hotărârea din 19 octombrie 2020 a Judecătoriei Drochia sediul central și emisă o nouă decizie, prin care a fost admisă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Iurie Grecu.

A fost anulat actul administrativ referitor la furnizarea informației lui Iurie Grecu, individualizat prin răspunsul nr. 76 din 12 februarie 2020.

A fost constatată îngădirea accesului la informație admisă de primarul satului Ciuciulea raionul Glodeni și secretarul interimar al Consiliului local Vera Boghiu în privința lui Iurie Grecu exprimată prin nefurnizarea informației la cererea nr. 28 din data de 7 februarie 2020.

Au fost obligați primarul satului Ciuciulea raionul Glodeni și secretarul interimar al consiliului local Ciuciulea - Vera Boghiu să-i furnizeze lui Iurie Grecu informația solicitată prin cererea nr. 28 din 7 februarie 2020.

A fost încasat de la Primaria satului Ciuciulea raionul Glodeni în beneficiul lui Iurie Grecu prejudiciul moral în sumă de 100 de lei.

La 16 februarie 2022, Iurie Grecu a depus recurs împotriva deciziei din 27 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel în latura reparării prejudiciului moral, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie reparat în mod solidar prejudiciul moral în mărime de 3 000 de lei.

La 2 martie 2022, în adresa secretarului interimar al Consiliului local Vera Boghiu, iar la 4 aprilie 2022, în adresa primarului satului Ciuciulea raionul Glodeni și Primăriei satului Ciuciulea raionul Glodeni a fost expediată copia recursului depus de Iurie Grecu, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisorile de însoțire anexate la materialele dosarului (f. d. 195, 200), fiind recepționată de către secretarul interimar al Consiliului local Vera Boghiu la 7 martie 2022, de către primarul satului Ciuciulea raionul Glodeni și Primăria satului Ciuciulea raionul Glodeni la 11 aprilie 2022, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 197, 201, 202).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, intimații nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au depus referințe.

Examinând admisibilitatea recursului depus de Iurie Grecu, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că termenele procedurale sunt o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procesuale, de asigurare a celerității înlăptuirii actului de justiție și de fortificare a securității raporturilor juridice.

Aplicarea justă a normelor legale, în ceea ce privește termenele procedurale, presupune calcularea corectă a acestora. Stabilirea exactă a termenului procedural implică efectuarea unui calcul obiectiv al datei calendaristice concrete, al momentului de timp sau al începutului (expirării) evenimentului, fapt care permite efectuarea sau determină abținerea de la realizarea anumitor acțiuni procesuale. Calculul greșit al termenului procedural conduce la încălcarea (nerespectarea) sau omiterea acestuia, fapt care determină decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură și, drept consecință, declararea inadmisibilă a recursului.

Conform art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La caz, incertitudinea juridică ce vizează începutul curgerii termenului pentru depunerea cererii de recurs și a motivării acesteia este strâns legată de noțiunea generică de „decizie”, care este una proprie Codului administrativ.

Așadar, pentru a înțelege sensul pe care legiuitorul a dorit să îl dea sintagmei „decizia instanței de apel” din art. 245 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că prin noțiunea de „decizie” se subînțelege la caz: 1) dispozitivul deciziei curții de apel; 2) decizia motivată a curții de apel.

Or, din coroborarea art. 191 alin. (2) și (3), 226, 240 alin. (3) și 245 Cod administrativ, rezultă inechivoc că după examinarea cererii de apel, instanța de apel adoptă decizia în formă de dispozitiv, adică componenta structurală a deciziei instanței de apel căreia i se dă citire la pronunțare și nu reprezintă altceva decât reproducerea integrală și întocmai a soluției adoptate în urma deliberării, calea și termenul de atac.

Iar motivarea, în scris, a deciziei adoptate are loc în termenul specificat la art. 226 alin. (2) și (4) și art. 240 alin. (3) Cod administrativ.

Asta, deoarece motivarea recursului se depune doar după notificarea deciziei motivate a instanței de apel, întrucât, numai după acest moment, partea interesată ia cunoștință nu numai de soluția materializată prin dispozitivul deciziei motivate a instanței de apel, dar și, în mod efectiv, de considerentele cuprinse în decizie.

Distinct de cele menționate, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea recursului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de declarare și cel de prezentare a motivării recursului curg din momente diferite (dies a quo), și anume: în temeiul art. 245 alin. (1) Cod administrativ, de la notificarea dispozitivului deciziei instanței de apel, sub sancțiunea art. 246 alin. (2) lit. d) Cod administrativ – recursul se declară inadmisibil, în special, când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Iar în temeiul art. 245 alin. (2) Cod administrativ, de la notificarea deciziei motivate a instanței de apel, sub sancțiunea art. 246 alin. (2) lit. e) Cod administrativ – recursul se declară inadmisibil, în special, când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă, după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

Sub acest aspect, prin aplicarea regulilor de interpretare a normelor enunțate, coroborate cu prevederile art. 245 alin. (1) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, la

caz, dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat public la data de 27 decembrie 2021 (f. d. 175).

Concomitent, din materialele cauzei, instanța de recurs reține expedierea de către Curtea de Apel Bălți la 30 decembrie 2021 către părți, inclusiv lui Iurie Grecu, a copiei dispozitivului instanței de apel, recepționată de către Iurie Grecu la 3 ianuarie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f. d. 183).

Aici, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că notificarea se dispune de instanța de judecată, prin alegerea unei modalități stabilite de art. 96 alin. (1) și art. 97 alin. (3) Cod administrativ, prin urmare, termenul de depunere a recursului începe să curgă imediat din ziua următoare a aducerii la cunoștință a dispozitivului deciziei instanței de apel.

Respectiv, notificarea dispozitivului deciziei participanților la proces are drept scop comunicarea adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor textului cuprins în actul de procedură. Iar întru confirmarea aducerii la cunoștință a actului de procedură participanților la proces, este necesar a fi anexată dovada recepționării acestuia la materialele cauzei.

Prin urmare, în situația în care materialele cauzei atestă notificarea copiei dispozitivului deciziei din 27 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți către Iurie Grecu, prin intermediul oficiului poștal, la 3 ianuarie 2022 (f. d. 183), completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție iterează că din această dată urmează a fi calculat termenul de 30 de zile în sensul art. 245 alin. (1) Cod administrativ pentru depunerea recursului separat de motivarea acestuia.

La caz, recurentul Iurie Grecu, contrar prevederilor art. 245 alin. (1) Cod administrativ, a prezentat Curții de Apel Bălți, la 16 februarie 2022, potrivit art. 245 alin. (2) Cod administrativ, doar motivarea recursului (f. d. 187-188).

Or, termenul de declarare a recursului pentru Iurie Grecu, prin prisma art. 245 alin. (1) Cod administrativ, și-a început curgerea la data de 4 ianuarie 2022, ziua imediat următoare datei notificării copiei dispozitivului deciziei din 27 decembrie 2021 a Curții de Apel Bălți către recurent și a expirat la data de 2 februarie 2022 (zi de marți).

Așadar, în pofida obligațiilor sale procesuale, Iurie Grecu nu a depus recursul în conformitate cu prevederile art. 245 alin. (1) Cod administrativ, respectiv în termenul de 30 de zile de la data notificării dispozitivului deciziei instanței de apel, motiv pentru care survin consecințele art. 246 alin. (2) lit. d) Cod administrativ – recursul se declară inadmisibil, când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Din aceste considerente, ținând cont de faptul că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Van Harn împotriva Germaniei) și având în vedere că în cazul examinării

admisibilității recursului depus de Iurie Grecu, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l declara inadmisibil prin prisma aspectelor sus-enunțate.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Iurie Grecu se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron